

Kulturturisme i København

Indsigtsrapport
Juni 2023

Introduktion	3
Sammenfatning	5
Dobbeltfunktionelle kulturoplevelser i København	6
Indsigter	9
Metode	28

Introduktion

Introduktion

Analysen har til formål at undersøge dobbeltfunktionelle kulturoplevelser i København. Hvad gør de steder i København, hvor både lokale og turister mødes helt særlige?

Med CopenCore bliver det slået fast, at visionen for hovedstaden er at være en metropol, hvor kultur er kernen. Det er et sted, hvor kultur skaber nærværende oplevelser, der samler og sætter varige aftryk hos både lokale og besøgende.

Dette er en analyse af dobbeltfunktionelle kulturoplevelser, forstået som steder for både borgere og besøgende, og hvor netop denne mangfoldighed skaber noget særligt. På eksplorativ vis har vi forsøgt at indfange de helt særlige mekanismer og faktorer, der kendetegner de kulturelle dobbeltfunktionelle kulturoplevelser, herunder hvilken værdi og betydning disse mødesteder skaber for både borgere og internationale besøgende.

I det følgende udfolder vi de indsigter, som den kvalitative dataindsamling har affødt.

God læselyst!

Sammenfatning

Den sociale betydning er porten til dobbeltfunktionelle kulturoplevelser.

I undersøgelsen har vi brugt Betydningskompasset¹ som perspektiv på spørgeguiden samt i den efterfølgende databearbejdning til at skabe overblik og systematisere det kvalitative materiale. Undersøgelsen viser, at det er den sociale betydning, der fremtræder mest, når de lokale og turisterne bliver spurgt om betydningen af dobbeltfunktionelle kulturmøder.

De lokale og turisterne opleves i de fleste tilfælde som en homogen gruppe. De lokale opdager ikke turisterne, fordi de "blender ind". De giver udtryk for, at det er positivt, fordi det pågældende sted ikke bliver omdannet til en turistattraktion. Når de lokale "opdager" turisterne, giver de udtryk for, at turisterne bidrager til en mangfoldig stemning, og hvis de falder i snak, oplever de lokale, at det er spændende at få ny viden og perspektiver om andre kulturer. Samtidig oplever turisterne også at få viden om den københavnske kultur. I nogle tilfælde oplever turisterne en form for adaptation, når de tilpasser sig og indgår i det lokale fællesskab på lige fod med de lokale.

Når de lokale oplever, at turisterne viser interesse for steder eller specifikke oplevelser i København, bliver de stolte over de kvaliteter

som København har at byde på. De lokale oplever at blive "smittet" af den feriestemning, som turisterne skaber, hvilket gør, at de lokale får lyst til at være turist i egen by. Samtidig bliver turisterne inspireret af de lokale og deres adfærd, især i forhold til den frihed og afslappede mentalitet, der er kendetegnende ved københavnerlivet.

¹ - Betydningskompasset er skabt af Seismonaut med afsæt i engelsk forskning om kulturens værdi og betydning, der er forankret hos det britiske forskningscenter Centre for Cultural Value. Betydningskompasset er et værktøj, der sætter fokus på kulturens betydning. Det er udviklet for at skabe analytisk funderet viden om kulturoplevelsers betydning for mennesker og understøtte en nuanceret samtale herom. Se mere her <https://experience-impact.com/>

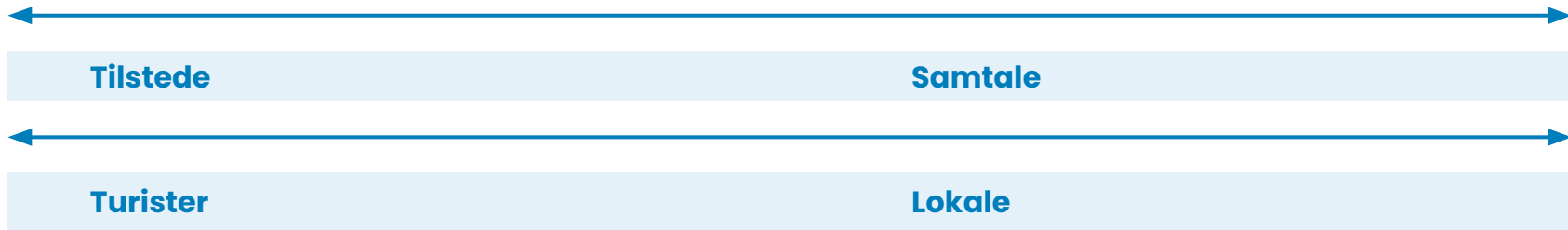
Dobbeltfunktionelle kulturoplevelser i København

Hvad er en dobbeltfunktionel kulturoplevelse?

Dobbeltfunktionelle kulturoplevelser skaber værdi og betydning for både borgere og besøgende, så kulturmødet er med til at styrke københavnernes hverdagsliv og turisternes oplevelse af København.

Vores undersøgelse af fænomenet viser, at der er forskellige stadier af interaktion mellem de to grupper. Vi ser eksempler på dobbeltfunktionelle kulturoplevelser, hvor borgerne og de besøgende i kraft af deres **tilstedeværelse** oplever stedet og stemningen som værdiskabende. Samtidig ser vi også eksempler på dobbeltfunktionelle kulturoplevelser, hvor de to grupper falder i snak, så en **samtale** opstår.

Et andet aspekt af de dobbeltfunktionelle kulturoplevelser er **balancen** mellem de lokale og turisterne. Turisterne efterspørger lokale autentiske oplevelser, og hvis antallet af turister overstiger antallet af de lokale på et sted, vil de lokale miste tilhørsforholdet til stedet og den særlige københavnske stemning bliver mindre udtalt. Ideelt set skal kulturmødet være værdiskabende for begge grupper, så de lokale oplever turismen som et positivt bidrag til lokalområdet, og turisterne får en god oplevelse og en autentisk følelse af københavnervilivet.

Eksempler på dobbeltfunktionelle kulturoplevelser

Tilstede

- Gratis entré
- Liberal alkoholpolitik
- "Hyggelig og chill" stemning
- Turister, der holder ferie, og københavnere, der har fri

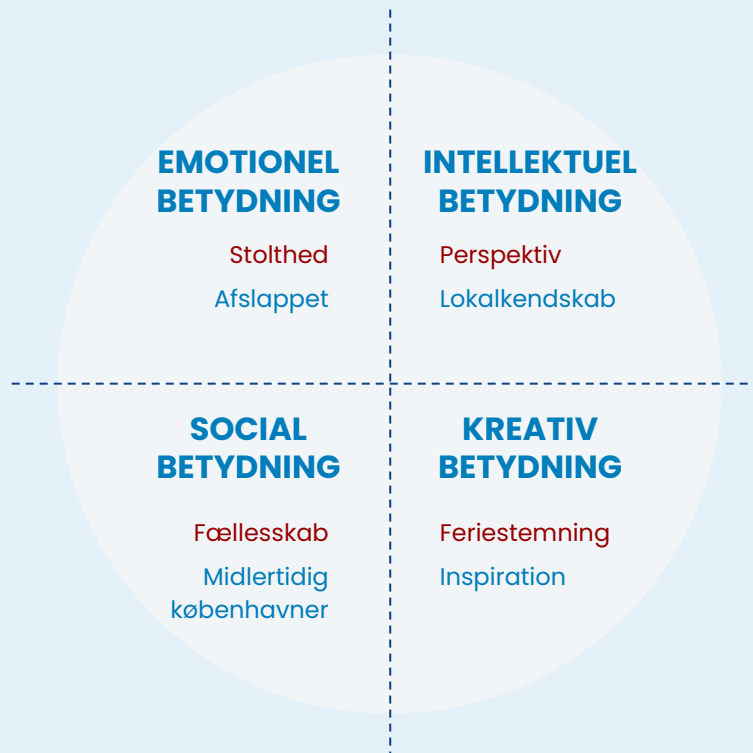
Samtale

- Mad ved langborde
- Bordplan
- Kreative aktiviteter, fx lerværksted
- Tydelig rammesætning fra værten
- Sprog: dansk og engelsk

Indsigter

Betydningen af dobbeltfunktionelle kulturoplevelser for **turister** og **lokale**

Indsigter

Social betydning

1. Lokale oplever, at turister blander ind
2. Turister bliver københavnere for en stund

Intellektuel betydning

3. Lokale får nye perspektiver
4. Turister får viden om livet i København

Emotional betydning

5. Lokale bliver stolte
6. Turister slapper af

Kreativ betydning

7. Lokale kommer i feriestemning
8. Turister bliver inspireret af de lokale

Lokale oplever, at turister blender ind

INDSIGT 1
SOCIAL BETYDNING

Flertallet af de adspurgte giver udtryk for, at de ikke har lagt mærke til, hvem der er turister og hvem der er lokale. De lokale og turisterne opleves som en homogen gruppe, et fællesskab.

Turisterne "blender ind", hvilket opleves positivt for de lokale, fordi stedet ikke bliver omdannet til en turistattraktion og den særlige københavnske atmosfære på stedet bliver bevaret. I de tilfælde, hvor de lokale bliver opmærksomme på, at der er turister, oplever de lokale, at turisterne er med til at skabe en **mangfoldig** stemning, hvilket de lokale oplever som positivt. De giver udtryk for, at det særligt efter covid-19 er dejligt at opleve, at folk igen tager ud i verden og rejser på tværs af landegrænser.

Lokale oplever, at turister blender ind

INDSIGT 1
SOCIAL BETYDNING

“Jeg synes jo bare det er hyggeligt, at turister er her. Det bidrager til den mangfoldighed, der i forvejen er, som vi helst skal bibeholde her på Nørrebro.”

Mand 50 år, pige 7 år, København, Den Røde Plads

“Jeg kan godt lide, at der er turister i København. Og særligt efter corona, fordi det gør mig glad, at folk har lyst til at vende tilbage, og det er sådan et vidnesbyrd om, at verden åbner op.”

Kvinde 42 år, dreng på 7 år, København, Den Røde Plads

Turister bliver københavnere for en stund

INDSIGT 2
SOCIAL BETYDNING

Turisterne oplever et lokalt fællesskab, der opstår, når de lokale får turisterne til at **føle sig hjemme**. Turisterne giver udtryk for, at dét, at der er lokale tilstede, gør oplevelsen autentisk og "ikke-turistet". Turisterne oplever en form for **adaption**, når de tilpasser sig og indgår i det lokale fællesskab på lige fod med de lokale.

Turister bliver københavnere for en stund

INDSIGT 2
SOCIAL BETYDNING

“Locals are pretty reassuring actually, it makes me feel included. And it offers me the possibility to feel like I'm from here.”

Kvinde, 28 år, Rumænien, Den Røde Plads

“Normally museums are sort of fancy and not everybody feels fancy. But here at this event we talk together through this clay thing, so there's a real sense of community. It is a little microcosmos of the larger city.”

Mand, 35 år, Canada, SMK Fridays

“You feel like you're taken into the crowd and talking with people you've never seen and you've never met.”

Mand, 52 år, Belgien, Kanalhuset

Lokale får nye perspektiver

INDSIGT 3
INTELLEKTUEL
BETYDNING

De lokale oplever at få **ny viden og perspektiver**, når de falder i snak med nogle turister. De giver udtryk for, at det er spændende og horisontudvidende at høre turisterne fortælle om deres hverdag og kultur.

På den måde bliver det lokale sted en mulighed for at gå på opdagelse i andre kulturer og få nye perspektiver udefra, selvom man ikke er langt væk hjemmefra.

Lokale får nye perspektiver

INDSIGT 3
INTELLEKTUEL
BETYDNING

“Sidste gang til fællesspisning mødte jeg nogle helt fantastiske mennesker. Han var fransk og var flyttet til Sydkorea og havde så mødt sin kone der, og de havde børn med. De overvejede om de skulle have et job i Danmark, fordi deres work-life balance ikke var god. Vi havde en masse snakke. Det fungerede så godt. Jeg tænkte, at jeg skal invitere dem hjem.”

Kvinde, 54 år, København, Kanalhuset

“Jeg tænker, at det kun er spændende med turister. Så har man måske mere at snakke om. Hvorfor er folk her? Er de på besøg i Danmark? Det tror jeg er en god samtalestarter.”

Kvinde, 24 år, København, Kanalhuset

Turisterne får viden om livet i København

INDSIGT 4
INTELLEKTUEL
BETYDNING

Turisterne oplever, at de ved at besøge steder i byen, hvor der også er lokale til stede, får **viden om livet i København**. De oplever hverdagen udspille sig og lærer derigennem om den danske kultur. Eksempelvis oplevede turisterne, at det danske politis fremtoning under Distortion var uformel og jovial frem for kontrollerende og autoritativ.

Turisterne får viden om livet i København

“I think it's great to be here with locals. You find out more of the culture than just going to a website. You kind of get a feel for what the locals are like which is different from us.”

Mand, 66 år, USA, Kanalhuset

“It was very interesting, it was very lovely. We sat beside some students from the US and then a father and daughter from Copenhagen. So we got a lot of perspectives and a lot of history on Copenhagen and just kind of learned and got some good recommendations of where to go in the city. A lot of perspectives on very different things and a lot of educational information and a lot of history on the city.”

Par på 36 år, Canada, Kanalhuset

Lokale bliver stolte

INDSIGT 5
EMOTIONEL BETYDNING

Når københavnernes oplever, at turisterne viser interesse for de lokale steder, har det indflydelse på det syn, de får af dem. Turisternes tilstedeværelse er med til at blåstempe stederne som attraktioner, der fortjener ekstra opmærksomhed. Flere lokale beskriver, at de gennem turisternes begejstring og interesse bliver **bevidste** om de kulturelle rigdomme, de bor i nærheden af. Det kommer både til udtryk gennem en udtalt **stolthed** og en **værdsættelse** over at bo i et område, der tiltrækker folk fra udlandet.

Lokale bliver stolte

INDSIGT 5
EMOTIONEL BETYDNING

“Der stod lige nogle turister og kiggede rundt på pladsen og smilede rigtig meget. Jeg kan blive ramt af, at det er min by, de står og kigger på. Det er dejligt, at vi har et sted som det her. Jeg tror, det er nemmere at se sin egen by, når man ser det gennem turisternes øjne. Nogle gange kan man godt glemme det særlige, fordi det bare er en rød plads. Men det er dejligt, at de stod og smilede og kiggede på festivalen og skaterne. Så værdsætter man det måske lidt mere, når man ser andre se det udefra”.

Kvinde, 29 år, København, Den Røde Plads

“Det giver en form for stolthed, at det er noget, turisterne faktisk kommer rejsende for.”

Mand, 38 år, København, Den Røde Plads

Turister slapper af

INDSIGT 6
EMOTIONEL BETYDNING

De steder i København, der formår at etablere en ligeværdig balance og tiltrække både lokale og turister, bidrager til, at turisterne føler sig inddraget i det lokale liv. Den afslappede københavnske mentalitet smitter af på turisterne. Det får dem til **at sænke skuldrene og slappe af**. De beskriver stederne som åndehuller i byen, hvor man kan slå sig ned og finde ro. Denne afslappede følelse beskriver turisterne som en stor fordel ved København og som noget, der adskiller sig fra oplevelsen af ferier i mange andre storbyer.

Turisterne slapper af

INDSIGT 6
EMOTIONEL BETYDNING

“I love this place. In Madrid you cannot drink on the street, it’s a big difference and it’s amazing. I was in Oslo last week and it was shit to be in a park, you feel like everyone is watching you if you open a beer. And here in Copenhagen the police is not here to catch you, police is here to help you. It must be a nice place to live.”

Mand, 30 år, Spanien, Distortion

“It’s a fun time to come to visit Copenhagen. I picked the right time to visit because there are these street events going on. I think it’s a very nice relaxed atmosphere with lots of different people who are integrating together. It’s kind of nice, chill an enjoyable. It’s nice to see people come together.”

Mand, 41 år, England, Distortion

Lokale kommer i feriestemning

INDSIGT 7
KREATIV BETYDNING

At turisterne er tæt på de lokale bidrager til, at de lokale oplever deres lokalområde på nye måder. De ser stederne som et åndehul fra hverdagen. En anledning til at tage en pause, holde fri for en stund og slappe af. Nogle beskriver det som en decideret feriestemning, der giver dem en anledning til at føle sig som **turister i egen by**. Dette kommer til udtryk med anderledes handlemønstre, der adskiller sig fra hverdagen. Nogle bliver lidt længere, køber en ekstra drink, hopper i vandet og benytter på forskellige måder den afslappede stemning til at slappe af og træde ud af hverdagen.

Lokale kommer i feriestemning

INDSIGT 7
KREATIV BETYDNING

“Jeg kan godt lide, at der er mange turister. Jeg får sådan lidt en feriestemning. Vi snakkede faktisk om det i dag. Der kommer en feriestemning over de aktiviteter, man laver i København, når der ikke kun er lokale her, men der også er nogle turister. Det er et meget hyggeligt sted at tage hen og holde sin danske ferie, hvis man ikke skal langt væk til sommer.”

Mor og datter, 19 og 50 år, København, Reffen

Turister bliver inspireret af de lokale

INDSIGT 8
KREATIV BETYDNING

De dobbeltfunktionelle kulturoplevelser åbner op for, at turisterne får lyst til **agere på nye måder**, end de er vant til hjemmefra. De bliver inspireret af stedets muligheder, kulturen og den adfærd, de oplever hos københavnernes. De oplever et lavt niveau af restriktioner og bliver begejstrede over den **frihedsfølelse**, det giver. Nogle turister finder ro og sætter sig ned for at læse en bog. Andre går i kiosken og køber øl. For mange er det en stor kulturel oplevelse at kunne nyde alkohol på en offentlig plads, på gaden eller i forbindelse med et museumsbesøg.

Turister bliver inspireret af de lokale

INDSIGT 8
KREATIV BETYDNING

“I’ve met lot of people here. Every local is so friendly, so it's a pretty good place to stay. To have a beer and chill. And everyone is skating here and they are skating so good. I met this dude at the hostel. He never tried to skate before. So it’s his first time today.”

Mand, 24 år, Spanien, Den Røde Plads

“It's not a typical sightseeing thing here. It's not that touristed. I like to taste the local beers and try and stay as local as possible. It makes it more authentic.”

Kvinde, 56 år, Tyskland, Reffen

Metode

Metode

Analysen beror på en kvalitativ undersøgelse, hvor interviews, samtaler, fotos og observationer har været bærende for dataindsamlingen. Stemmen er givet til turister og lokale, og metoderne har nuanceret forståelsen for forskellige former for dobbeltfunktionelle kulturoplevelser.

I undersøgelsen har vi taget afsæt i definitionen af kulturturisme, som den er beskrevet i CopenCore. Det betyder, at vi har udforsket de dobbeltfunktionelle kulturoplevelser, som det kommer til udtryk i hovedstadens byliv såvel som inden for de fire kulturelle domæner; kulturarv, kulturtilbud/events, gastronomi og kreative miljøer.

Følgende steder er udvalgt; Distortion, World Capital of Architecture 2023, Christina, Glyptoteket, SMK, Kayak Bar, KBH - Commerce & Culture, Ofelia plads, Kanalhuset, Louisiana Børneværksted, Reffen og Banegården.

Der er blevet foretaget interviews med ledere fra de 12 hotspots for at afdække, hvordan – og hvor bevidst – de arbejder med de dobbeltfunktionelle kulturoplevelser, og hvilke mekanismer de observerer i deres hverdag.

De 12 dybdegående interviews med lederne har banet vej for vores

valg af fem cases, vi er gået videre med: Kanalhuset på Christianshavn til fællesspisning, Den Røde Plads på Nørrebro en solrig fredag eftermiddag, Reffen på en solrig eftermiddag, SMK Fridays og Distortions gadefest på Vesterbro. Alle steder har der været velbesøgte under dataindsamlingen. De dobbeltfunktionelle kulturmøder er blevet undersøgt dér, hvor de er stærkest til stede, og casene er udvalgt, fordi de allerede i dag appellerer stærkt til både borgere og besøgende. Gennem en kombination af deltagerobservationer og voxpops har vi undersøgt de lokale og turisternes stedsspecifikke oplevelser. Vi har spurgt ind til anledningen for at være der, oplevelsen af sted og stemning, omfanget af interaktion med de øvrige deltagere og deres tanker omkring betydningen af lokale/turisters tilstedeværelse.

Vi har brugt betydningskompasset til at kunne systematisere vores data og skabe overblik over det omfangsrige kvalitative materiale. Det udgør et fundamentet for at kunne nå frem til indsigter, der er nuancerede og så tæt på virkeligheden som muligt. Efter endt dataindsamling har vi systematiseret alle citater og observationsnoter i en citatbank og kodet dem ud fra betydningskompassets fire dimensioner. Derfra har vi analyseret dataen, afsøgt mønstre og nået frem til hvilke parametre og bærende indsigter, der træder frem.

SEISMON¹UT